

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – LEDEN 2019

1. 1. ve 20.00 SEČ
15. 1. v 19.00 SEČ
30. 1. v 18.00 SEČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vynesený k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

Merkur – nepozorovatelný
Venuše – ráno nad jihovýchodem
Mars – na večerní obloze
Jupiter – ráno nad jihovýchodem
Saturn – nepozorovatelný
Uran – na večerní obloze v Rybách
Neptun – večer nízko nad JZ ve Vodnári

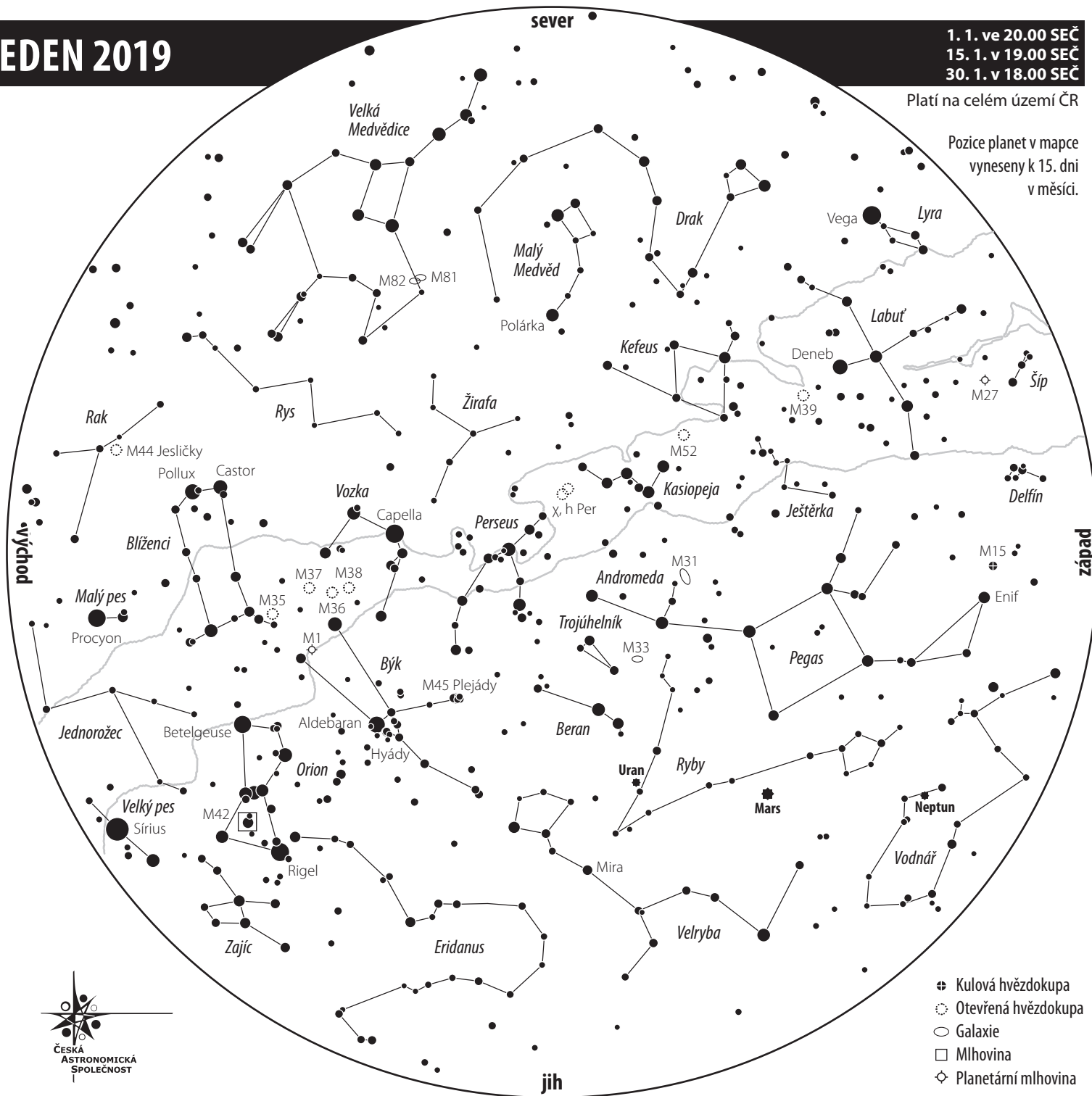
ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

2. Saturn v konjunkci se Sluncem
4. Maximum meteorického roje Quadrantid
6. Měsíc v novu (01.28 UT)
6. Venuše v největší západní elongaci (46,9°)
9. Měsíc v apogeju (nejdále od Země – 406 117 km)
11. Pluto v konjunkci se Sluncem
14. Měsíc v první čtvrti (06.46 UT)
14. Planetka č. 704 Interamnia v opozici se Sluncem (10,2^m)
17. Měsíc nedaleko Aldebaranu v Býku
19. Planetka č. 324 Bamberga v opozici se Sluncem (10,4^m)
20. Zákryt hvězdy Mekbuda (43 Gem) Měsícem
21. Měsíc v úplňku (05.16 UT) – Supermoon
21. Úplné zatmění Měsíce u nás viditelné
21. Měsíc v perigeju (nejblíže Zemi – 357 342 km)
22. Konjunkce Venuše s Jupiterem (2,4°)
23. Měsíc nedaleko Regula ve Lvu
27. Měsíc v poslední čtvrti (21.10 UT)
30. Merkur v horní konjunkci se Sluncem
30. Planetka č. 89 Julia v opozici se Sluncem (10,2^m)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).

Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně
ke stažení na www.astro.cz a www.udalosti.astronomy.cz

- Kulová hvězdokupa
- Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – LEDEN 2019

Skončil rok 2018 a máme tu nový, rovněž bohatý na zajímavé astronomické úkazy. Z planet můžeme na lednové obloze večer pozorovat **Mars** – jeho úhlový průměr se však pohybuje kolem hodnoty 6–7", tudíž nějaké podrobnosti rozeznáme pouze většími dalekohledy za příznivého seeingu. Večer nalezneme teleskopicky ještě **Neptun** (7,9^m) ve Vodnáři a **Uran** (5,8^m) v Rybách, ten na tmavé obloze i pouhým okem. Na ranní obloze je situace zajímavější – 6. 1. dosahuje **Venuše** maximální západní elongace a svítí nad jihovýchodem jako jasná jitřenka. Zde jí sekunduje **Jupiter**, který se k ní blíží – 22. 1. ráno budeme svědky poměrně těsné (2,4°) konjunkce obou jasných těles. Fotogeničnost scény dotváří jasný Antares nedaleko obou planet a 31. 1. se mezi Venuši a Jupiter ještě vklíní srpek Měsíce.

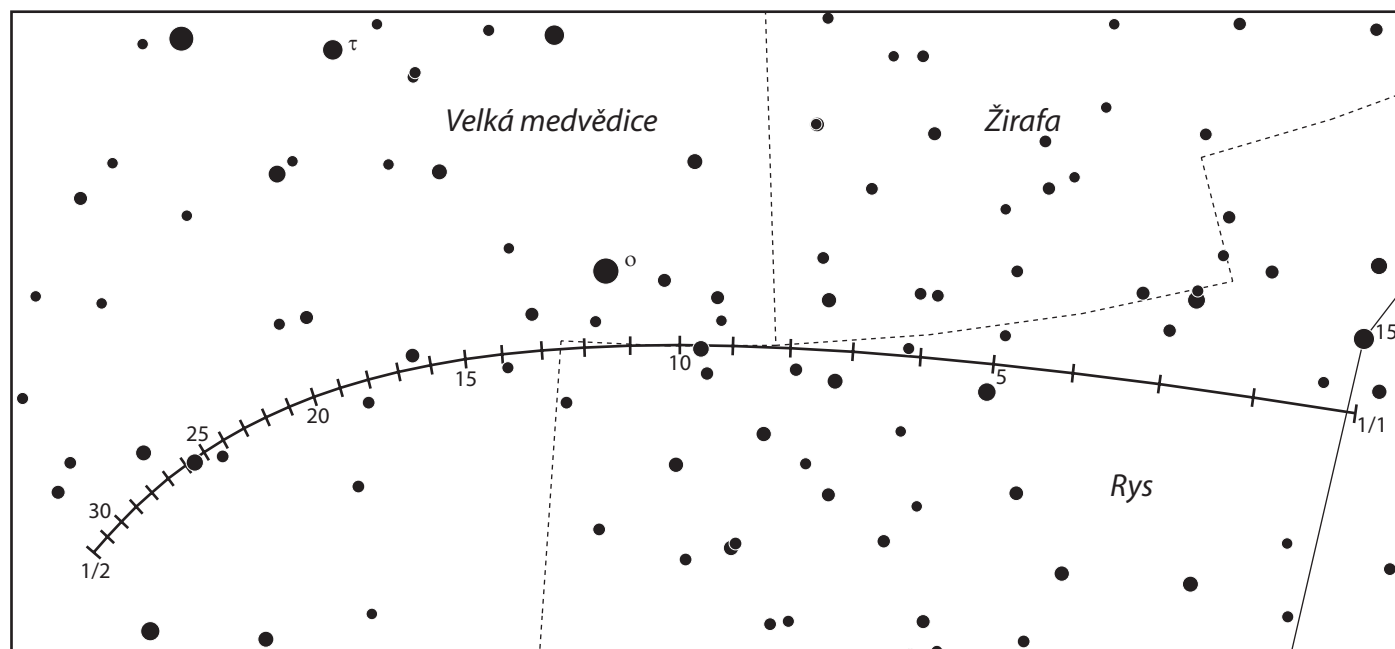
Pokud lednové počasí dovolí, určitě si nenechte ujít **meteorický roj Quadrantid**. Samotné maximum je velmi ostré a trvá jen několik málo hodin. Letos je okamžik maxima roje střední Evropě nakloněn. Vrchol aktivity je předpovězen na 4. ledna kolem půl čtvrté ráno, tedy při již dostatečné výšce radiantu nad obzorem. Doporučujeme pozorovat zejména v druhé polovině noci z 3. na 4. ledna (od půlnoci do rozbřesku), kdy se stoupajícím radiantem bude stoupat aktivita roje a zároveň je vyšší šance na jasné meteory. K ránu by tedy mohlo zazářit s každou hodinou až 80 kusů.

Vysoko nad obzorem bude stále k nalezení malým dalekohledem jasná **kometa Wirtanen**. V prosinci přeletěla téměř polovinu oblohy a nyní se promítá na rozhraní souhvězdí Rysa, Žirafa a Velké medvědice, je tedy cirkumpolární. Její pohyb se výrazně zpomalí a bude slábnout, je to však stále snadný objekt pro světelný triedr, zvláště v první polovině ledna, kdy neruší Měsíc. Mapa k vyhledání komety viz níže vlevo.

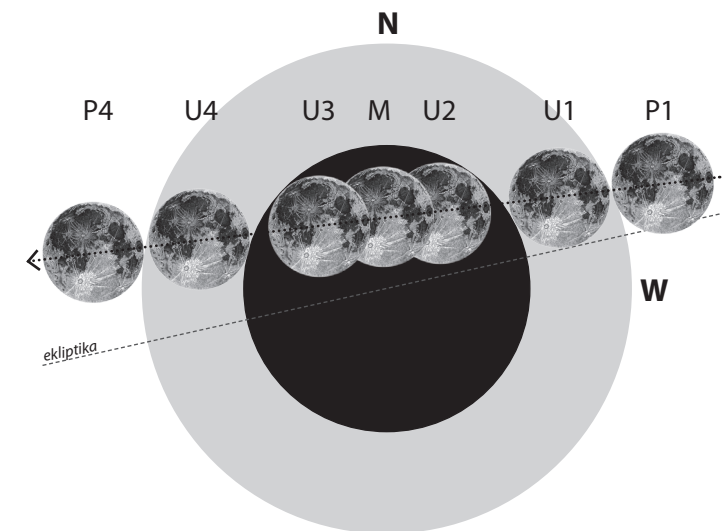
V pondělí ráno 21. 1. spatříme poslední **úplné zatmění Měsíce** tohoto desetiletí. Na území ČR bude viditelné téměř v celém rozsahu. Úplné zatmění začne v okamžiku, kdy Měsíc najdeme téměř 20° vysoko nad obzorem na pomezí souhvězdí Blíženců a Raka a potrvá 1 hodinu 2 minuty. Časy hlavních fází zatmění jsou tyto:

Začátek částečného zatmění (U1): 04 hod 33 min 54 s SEČ | Začátek úplného zatmění (U2): 05 hod 41 min 17 s SEČ | Maximální fáze zatmění (M): 06 hod 12 min 12 s SEČ

Konec úplného zatmění (U3): 06 hod 43 min 16 s SEČ | Konec částečného zatmění (U4): 07 hod 50 min 39 s SEČ

Pozice komety 46P Wirtanen v lednu 2019 po dnech pro 0 hod. SEČ. Hvězdy do cca 7^m.

Průběh úplného zatmění Měsíce nad ránem 21. ledna.